

## دانشکده بهداشت

### گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

#### عنوان طرح

اولویت بندی گزینه های مدیریت پسماندهای بیمارستانی در شهر قزوین: با رویکرد تحلیل  
تصمیم گیری چند معیاره (MCDM)

#### مجری:

محمد زکریا کیایی

دکتر رفعت محبی فر،

روح الله کلهر

الهام شاه بهرامی

چکیده:

**مقدمه:** پسماندهای بهداشتی-درمانی طی دهه‌های اخیر به دلیل افزایش جمعیت، افزایش تعداد مراکز بهداشتی-درمانی و استفاده روزافزون از محصولات یکبار مصرف پزشکی به شدت افزایش یافته است که در صورت مدیریت نامناسب می‌تواند مشکلات زیادی را بوجود آورد. این پژوهش با هدف انتخاب و گزینش بهترین روش مدیریت پسماندهای بیمارستانی با استفاده از روشهای تصمیم‌گیری چند معیاره صورت می‌پذیرد.

**روش کار:** این تحقیق از نوع توصیفی-کاربردی می‌باشد که در شهر قزوین انجام شد. جامعه مورد پژوهش ۲۸ نفر از متخصصین که شامل ۵ گروه می‌شدند که به روش هدف‌مند انتخاب شدند. پس از طراحی پرسشنامه از روش تحلیل سلسله‌مراتبی (AHP) جهت محاسبه وزن معیارها استفاده شد. پس از آن از روش Topsis برای رتبه‌بندی روش‌های مختلف دفع پسماندهای بخش سلامت استفاده شد. جهت تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای پشتیبان EC ، Excel و Lingo استفاده شد.

**یافته‌ها:** یافته‌های مرحله وزن‌دهی از نظر ۵ گروه خبره در زمینه وزن معیارها بالاترین وزن به معیار آلاینده‌های هوا و نائیرات محیطی و کمترین وزن را معیار هزینه به خود اختصاص دادند. نتیجه‌نهایی رتبه‌بندی بر اساس معیارهای مورد مطالعه به ترتیب عبارتند از: پرتو دهی، ماکرویو، استریل بخار (اتوکلاو)، گند زدایی شیمیایی، دفن کردن و در نهایت سوزاندن.

**نتیجه‌گیری:** نتایج نشان داد که از نظر گروههای مورد مطالعه بهترین روش‌ها برای دفع زباله‌های حوزه سلامت در شهر قزوین می‌تواند پرتو دهی و ماکرویو می‌باشد. با توجه به این یافته‌ها سیاستگذاران در حوزه دفع و بی‌خطر سازی زباله‌های سلامت می‌توانند در جهت استفاده بیشتر از این روشها برنامه‌ریزی نمایند.

**کلمات کلیدی:** مدیریت پسماندهای بیمارستانی، رویکرد تحلیل تصمیم‌گیری چند معیاره، زباله‌های سلامت، بی‌خطر سازی زباله، ایران